

szesen 48.597 művelődési és szórakozási alkalmat nyújtottak.

Hübner József.

Jugoszláviai magyar iskolaügy.
A Sztójadinovics kormány tagjai több ízben (1936. okt. 23-24, 1937. április 28, szept. 2.) fogadták a magyarság képviselőit népkisebbségük érdekében előterjesztendő panaszai és kérelmeik meghallgatása végett. A kormány és a miniszterek minden alkalommal megígérték a panaszok és kérelmek alapos megvizsgálását és a lehetőségeken belül való teljesítését. Igéretet kaptak a kisebbségi képviselők elsősorban a névelemzés eltörlésére és a magyar tanítói utánpótlás nehéz kérdésének rendezésére vonatkozólag.

A magyarság eleveébe vágó névelemzés megszüntetéséről szóló rendelet többszöri ígéret ellenére, sajnos a mai napig sem jelent meg, bár szeptember 2-án Sztankovics földművelésügyi miniszter, akit a kormány a vajdasági ügyek tanulmányozásával bízott meg, hathatós közbenjárását újból megígérte. Stosovics közoktatásügyi miniszter állítólag tett is intézkedéseket, azonban ezeknek hatályát sehol és semmi-ben nem látjuk, nem szólva arról, hogy ilyen rendelkezések semmiféle hivatalos lapban napvilágra nem jutottak. A névelemzést az iskolahatóságok továbbra is gyakorolják, ha talán nem is az eddigihez mért éles formában.

Nem oldják meg a kormány intézkedései a magyar tanítókérdést sem. Az S. N. 31.034/1937. sz. közoktatásügyi miniszteri rendelet megnyitja ugyan újból a belgrádi tanítóképző első osztályának három éve bezűntetett, s akkor is csak egy évig fennállott magyar tagozatát s megengedi 20 jugoszláviai magyar tanuló beiratkozását. Azonban ennek a rendeletnek a jövőre kiható érvényét maga a miniszter sem állítja, mert „ezt nem lehet előre kijelenteni.“ Eltekintve attól, hogy évenként 20 új

tanító nem pótolja azt a hiányt, amit a nyugdíjazott, elbocsátott, kiöregedett magyar tanerők száma a délvideki magyar oktatásban jelent, — még ez a szám is a mindenkori politikai helyzet függvénye és politikai alkudozások tárgya lesz.

Mind a névelemzés, mind a tanítóképzés, általában az egész jugoszláviai magyar oktatás ügyének a rendezésére biztos alapot csak a Saint-Germain-en-Lay-ben kötött kisebbségvédelmi szerződésnek a becikkelyezése és rendelkezéseinek törvénnyel való biztosítása adna. Erre egyelőre sok kilátás nincs.

(A-y.)

Külföld.

Elzász-Lotharingiában ismét fellángoltak az iskolaügyi harcok, amidőn Ruch püspök az iskolakötelezettség meghosszabbítása alkalmából hevesen támadta a laikus iskolát.

Az 1936. évi augusztus 9-iki törvény előtt, mely az iskolakötelezettséget 14 évre emelte, ezen tartományokban (departementes recouvrés) az iskolalátogatás 14 éves korig volt kötelező a fiúk, 13 éves korig a leányok számára. Emelt törvény ezt a korhatárt 1—1 évvel emelte. Ez az intézkedés Elzászban hallatlan tiltakozást váltott ki. A klérus és a jobboldal csatába szálltak a Népfront kormányával.

A Népfront viszont szemére veti a „reakcionáriusoknak“, hogy az iskolaügyi kérdés csak ürügy volt számukra a Népfront támadására, amely helyett még Hitlert is inkább elfütnék (Plutot Hitler que le front populaire!). A Népfront nem enged és mindenképp keresztül akarja vinni az iskolakötelezettség meghosszabbításáról szóló törvényt.

A kérdés megértéséhez tudnunk kell hogy Elzász-Lotharingiában még ma is az 1850-iki Falloux-féle törvény van életben, mely az elemi iskolában a választást kötelezővé teszi az iskolakötelezettség egész tartamára; a heti 30 órából 4 óra hittan. A hittan a ta-